

REDACTIE
en
ADMINISTRATIE
GENT
GARENPLAATS

Ongeteekende brieven
worden niet opgenomen

DE LANDBOUWER

ABONNEMENTSPRIJS :
VOOR ZES MAANDEN
35 Centiemen

AANKONDIGINGEN :
Prijs volgens Tarief
Voorop betaalbaar

Maandblad voor Buitenlieden

De Godsdienst en het Socialisme

Een der geliefkoosde middelen, waarmee men de buitenbevolking tegen de socialistischen tracht op te hitsen, is dat zij tegen den godsdienst zijn.

Dat is brutaal gelogen.

De socialistischen hebben met den godsdienst niets te maken, voor zoover deze zich bepaalt met de menschen de bespiegelende leefregelen voor te schrijven, die hen na het leven hier op de wereld gelukkig kunnen maken hiernamaals.

Wat kan het de socialistischen schelen dat iemand bidt en biecht en dat een ander het niet doet?

In die zaak hebben wij ons als geen rechtvaardigen aan te stellen, daar het eene gewetenszaak geldt. En op 't gebied van vrij te denken en te leven willen wij de volledigste vrijheid eerbiedigen.

Het socialisme wil de tegenwoordige wereld, met al zijne ongerechtigheden en vooral dit schreeuwend schandaal doen eindigen, dat de werkers dieper tot ellende vervallen, terwijl de luiards immer hunnen rijkdom en macht zien toenemen.

Inderdaad, de wereld is verdeeld, niet in geloovigen en ongeloovigen, niet in franschen, duitschers en engelschen, zwitsers en italianen, maar de groote verdeling die wij aannemen, is deze van armen en rijken, bezitters en niets-bezitters.

Wel bestaat er nog eene middenklasse van klein-eigenaars en klein-handelaars, maar het groot kapitaal gaat onverbiddelijk voort, deze kleinen te verarmen en hunnen ondergang voor te bereiden.

Wanneer wij nu aannemen, dat de wereld meer en meer verdeeld wordt in armen en rijken, moeten wij ook aannemen, dat al die armen dezelfde belangen hebben evenals de rijken. Daarbij komt noch godsdienst noch nationaliteit te pas.

Wint de christene werkmans meer dan de vrijdenker?

Moet de geloovige landman min pacht betalen, dan de ongeloovige?

Heeft men onderscheid gemaakt tusschen katholieke en ongeloovige armen, om ze allen te treffen met dezelfde vernedering, met hetzelfde politiek brandmerk: eene stem aan de werkers en vier stemmen aan de luiards?

Zegt, landbouwers, maakt de bloedwet verschil tusschen het kind van den geloovigen werkmans en dat van den ongeloovige?

Nee, het werpt den ransel op den katholieken rug gelijk op den vrijdenkende van den oogenblik dat het een armen rug geldt, maar

de bloedwet spaart de zonen der rijken.

Is het zoo niet in zake van belastingen en in alle wetten, die immer en altijd, tegen 't werkende volk worden gekeerd.

Waarom dan, zoudt gij, wanneer gij allen even slecht, even onrechtvaardig behandeld wordt, de handen niet ineens slaan, om hierop de wereld uw recht, een eerlijk menschwaardig bestaan te veroveren?

Weet gij waarom ze U ophitsen in zake van godsdienstverschil?

Omdat gij, terwijl gij aan het vechten zijt om te weten wie hiernamaals gelukkig zal zijn of niet, zoudt vergeten dat gij hier op de wereld allemaal slaven, verdrukten, bestolenen zijt.

En terwijl gij twist om te weten of er een God is of niet, is uwe macht verbrokkeld en kunnen de franc-maçons en de klerikalen U vrijweg uitbuiten en lachen zij achter uwen rug met uwe domheid en lichtzinnigheid.

Daarom zeggen en herhalen wij, landbouwers, boerenwerklieden, wevers, steenbakkers enz. laat U niet verleiden, laat U niet verdeelen, door hen die er alle belang bij hebben, dat de armen onder elkaar vechten.

De arbeid van alle menschen is eerbied en loon waard, de maag van alle menschen eischt voedsel, iedereen wil zijn kinderen goed opvoeden, goed kleeden, goed onderwijzen, allen willen wij onzen ouden dag gerust en in vrede slijten. Wel-

aan dan, laat ons voor dit schoon doel, de handen in elkaar slaan en eens ons tegenwoordig bestaan geveerwaard, kan al wie het verkiest er nog den hemel bijwinnen met meer gemak als nu; want niets drijft meer tot slechtheid, tot zedeloosheid, tot wanhoop en verval, dan de onverdiende armoede der werkende klasse.

Landbouw-Collectivisme.

Men weet dat 26 suikerfabrieken en dertien beetrasperijen onlangs in Haspegouw (dit is eene streek in de provincie Luik) een syndikaat (1) hebben gevormd.

Het doel door deze vereeniging beoogd, is de opheffing der mededinging in 't aankopen van beetswortels en het behoud, voor elke fabriek, van eigen leveraars met uitsluiting van alle andere.

Eene commissie van vijf leden, benoemd door het syndikaat, waakt over de stipte uitvoering der over-

eenkomsten gesloten door de leden, die kunnen gestraft worden met eene boete van 350 franks voor elke overtreding van het reglement der vereeniging.

Ieder fabrikant behoudt dus, door de verstandhouding van allen, zijne leveraars van 1894.

De landbouwers, zich tegenover een enkelen kooper bevindende, zijn gedwongen toe te geven aan de voorwaarden welke deze koopman goedvindt hun te stellen.

Het is de afschaffing der wet van vraag en aanbod, die de prijzen omhoog drijft in tijden van te kort en ze doet dalen in tijden van overvloed.

De kapitalisten hebben eene bijzondere manier om de wetten der staathuishoudkunde te begrijpen; wanneer deze hunne belangen dwarsboomen, aarzelen zij niet om er de uitwerkingen van te onderdrukken door het een of ander middel: hetzij eerlijk of oneerlijk. Tusschen haakjes gezegd, het is meest het laatste waarvan zij zich bedienen.

Doch uit het bovenmatig kwaad ontkiemt het geneesmiddel en de boeren, die men dacht wederspanning te zijn aan de gedachten van eensgezindheid, zullen zich onwillekeurig medegetrokken gevoelen in de onweerstaanbare beweging van den onverpoosden strijd tegen de bezitters van kapitalen.

En zoo kwam het dat men, in de vorige zitting van het landbouwcouncil van Namen, de meest doeltreffende middelen opgezocht heeft om den invloed van het syndikaat der suikerfabrikanten te vernietigen.

M. de L'honneux stelde voor: verbond tegen verbond te stellen, door het inrichten van eene vereeniging van landbouwers, die zou onderhandelen met deze der suikerfabrikanten en aan het gouvernement de oprichting te vragen van suikerraffineerderijen welke door samenwerkende landbouwmaatschappijen zouden uitgebaat worden.

Het gedacht van een landbouwsyndikaat te stichten is uitmunten, doch om het dit jaar nog tot werkelijkheid te brengen zal onmogelijk zijn, daar de tijd ontbreekt.

Om eene dergelijke vereeniging goed te doen lukken, is het noodig dat de grondslagen er van sedert lang gelegd zijn, en dat men een fonds bezitte om den strijd tegen de fabriekanten vol te houden.

Want wie de handelingen kent der syndikaten van kapitalisten, weet dat de suikerfabrikanten al het mogelijke zullen doen om het

verbond der landbouwers te vernietigen. Daartoe zullen zij veel geld besteden, drukking uitoefenen en trachten tweedracht en haat in de rangen der landbouwers te brengen.

Deze strijd is dus ongelijk, en, wat meer is, het syndikaat lost de kwestie niet op. Wat er noodig is, dat is de afschaffing van den tusschenpersoon der fabrikanten; en om tot dezen uitslag te geraken, is er geen ander middel dan de samenwerking.

Maar hier komt nogmaals de eeuwige hinderpaal te voorschijn: het gemis aan kapitaal.

Hierdoor kwam bij M. de L'honneux 't gedacht op om de tusschenkomst van den Staat te vragen voor het stichten van suikerraffineerderijen die door samenwerkende landbouwmaatschappijen beheerd zouden worden.

Dit voorstel vervult ons met blijdschap, en hij die het deed was zeer wel bewust, dat het een door en door collectivistische maatregel daarstelt.

Men leze over dit punt het programma der Werklieden-Partij en men zal zien dat artikel 8 zegt: "Tusschenkomst der openbare machten in de stichting van samenwerkende landbouwmaatschappijen."

Overigens, dat de werklieden het willen of niet; ten onder gebracht als zij zijn door de belastingen, de hypotheeken, de ziekten van het vee, de bovenmatige pachtprizen; bestolen door de kooplieden in landvetten, zaden, suikerfabrikanten, enz., zullen zij hoe langer hoe meer de tusschenkomst van den Staat ten hunnen voordeele vragen.

Na de stichting der samenwerkende suikerraffineerderijen te hebben gevraagd, zullen zij het door den Staat ingericht landbouwkrediet vragen, den aankoop der machines door de gemeenten, en, later, de nationalisatie van den grond.

Het landbouwcollectivisme baant zijnen weg, de socialistischen hebben het niet in 't leven geroepen.

Het ontstaat noodlottig uit onze slechte maatschappelijke inrichting, die de werklieden berooft ten voordeele van diegenen die niet werken. Wat geweldig aan zijne uitbreiding medehelpt, dit zijn de syndikaten der kapitalisten, tegenover dewelke de alleenstaande arbeiders machteloos zijn, en die aldus de tusschenkomst van den Staat moeten afdwingen.

Aan hen die het collectivisme nog als droombeeldig willen doen doorgaan, zullen wij terecht met

(1) Syndikaat zegt hetzelfde als vereeniging.